

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 19. avgusta 2019. godine
Br. Ref.:RK 1413/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI95/18

Podnosilac

Nexhmedin Mazrek

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda
PML. br. 247/2017 od 6. februara 2018. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Nexhmedin Mazrek iz Mamuše (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Miftar Qelaj, advokat iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu PML. br. 247/2017 Vrhovnog suda od 6. februara 2018. godine. Osporena presuda je podnosiocu zahteva uručena 28. marta 2018. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost], članom 30. [Pravo optuženog], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo], članom 33. [Načelo legitimiteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 25. jula 2018. godine, podnosilac je podnev zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 16. avgusta 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvetu Gërzhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radimir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi.
7. Dana 7. septembra 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i prosledio kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 27. maja 2019. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 16. juna 2015. godine, prilikom ustanovljavanja činjeničnog stanja na terenu u parničnom postupku pred Osnovnim sudom u Prizrenu, između podnosioca zahteva i više drugih lica koja su bila stranke u parničnom postupku, došlo je do fizičkog obračuna u kojem je više lica pretrpelo teške i lakše telesne povrede dok je jedno lice izgubilo život usled povreda koje su posledica ove tuče.

10. Dana 17. avgusta 2015. godine, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu je podiglo optužnicu PP. Nr. 1569/2015-II protiv podnosioca zahteva i više drugih lica zbog učestvovanje u fizičkom obračunu, nanošenja težih i lakših telesnih povreda i smrtnog ishoda.
11. Dana 16. marta 2017. godine, Osnovni sud u Prizrenu je presudom P. br. 145/15 oglasio podnosioca zahteva krivim, i to za počinjeno krivično delo ubistva i krivično delo nanošenje teških telesnih povreda i sledstveno tome osudio ga na jedinstvenu kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 10 godina i 4 meseca. U obrazloženju, Osnovni sud navodi:
- “nesporna (je) i činjenica da ga je optuženi Nexhmedin dva puta ubo perorezom kao i da je naneo teške telesne povrede A. M. u levom delu grudi kao i na levoj strani leđa, ovo se potvrđuje iz izjave oštećenog A. M., izveštaja sudsko medicinske ekspertize Dr. [...] i takođe se potvrđuje i iz odbrane optuženog Nexhmedina Mazreka, koji je izjavio da je bio izgubljen, kao i da je delovao na ovakav način da bi zaštitio svog brata.”*
12. Nepoznatog datuma, podnosilac zahteva, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu i oštećena strana su protiv presude Opštinskog suda u Prizrenu podneli žalbu Apelacionom sudu, i to:
- Osnovno Tužilaštvo u Prizrenu i oštećena strana, zbog odluke u vezi sa krivičnom sankcijom i
  - Podnosilac zahteva *“zbog ozbiljnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede Krivičnog zakona i odluke u vezi sa krivičnom sankcijom.”*
13. Dana 12. juna 2017. godine, Apelacioni sud je presudom PAKR. br. 248/17 odbio, kao neosnovane, žalbe Osnovnog tužilaštva i oštećene strane, dok je žalbu podnosioca delimično usvojio i u tom delu preinačio presudu Osnovnog suda, a što se tiče ostalih žalbenih navoda podnosioca, Apelacioni sud je odbio iste kao neosnovane. U relevantnom delu izreke presude Apelacioni sud navodi:
- “Uz delimično usvajanje žalbe odbrana optuženih Nexhmedina Mazreka i S. M, MENJA se presuda Osnovnog suda u Prizrenu P. br. 145/15 od 16.03.2017. godine i to samo u delu koji se tiče kazne odnosno što se tiče ovog optuženog tako da Apelacioni sud optuženog Nexhmedina za krivično delo Ubistvo iz člana 178 KZRK-a, osuđuje na kaznu zatvora od 8 (osam) godina, dok za krivično delo nanošenje teških telesnih povreda iz člana 189 stavka 1, podstavka 1.3 a u vezi sa stavkom 3 KZRK-a, osuđuje ga na kaznu zatvora od 1 (jedne) godine i 3 (tri) meseca a u skladu sa članom 80 KZRK-a presuđuje jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) godina.”*
14. Dana 29. avgusta 2017. godine, protiv presude Osnovnog suda i presude Apelacionog suda, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu:

“zbog ozbiljnih povreda odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona, uz predlog da se iste izmene tako da se osuđeni oslobodi optužbi za krivično delo Ubistvo ili da se ponište i u ovom delu da se vrate prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.”

15. Dana 6. februara 2018. godine, Vrhovni sud je presudom (Pml. br. 247/2017), odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti.

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenim odlukom povređena prava zagarantovana članovima 24., 29., 30, 31., 32., 33. i 54. Ustava, kao i članom 6. EKLJP.

17. Podnosilac zahteva navedene povrede obrazlaže:

- *Član 24. Ustava Republike Kosovo, jednakost pred zakonom jer se u istom krivičnom predmetu optuženi nije tretirao na isti način kao i drugi optuženi, kršeći tako zakon na njegovu štetu.*

- *Član 29. Ustava Republike Kosovo, pravo na slobodu i sigurnost, podnosilac zahteva ovu povredu obrazlaže navodima da je Osnovni sud u Prizrenu prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja u parničnom postupku između podnosioca i trećih lica bio u obavezi da obezbedi prisustvo policije koja bi sprečila eventualni fizički obračun a samim tim i samog podnosioca zahteva da počini krivično delo za koje je osuđen.*

- *Član 30. Ustava Republike Kosovo, prava optuženog su povređena samom činjenicom jer su odbijeni predlozi u vezi sa dokazima bez ikakvog razloga i suđeno je oslanjajući se samo na neprihvatljive dokaze.*

- *Član 31. Ustava Republike Kosovo, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zbog činjenice da sudovi u sve tri instance nisu omogućili optuženom pravo na pravično i nepristrasno razmatranje odluka o pravima i obavezama koje sud ima prilikom donošenja odluka i takođe da svako koje optužen za krivično delo ima pravo da mu se omogući da pojasni činjenice.*

- *Član 32. Ustava, pravo na pravno sredstvo, je povređeno od strane tri instance suda i povređeno je pravo optuženog Nexhmedina Mazreka na efikasan pravni lek koji u sebi sadrži pravo optuženog da preko pravnog sredstva predstavi sve činjenice, dokaze kao i da pojasni činjenice, sve tri sudske instance su optuženom Nexhmedinu Mazreku osporile ovo pravo, donoseći nepravične presude i selektivne odluke koje su ozbiljno povredile pravo optuženog u krivičnom postupku.*

- *Član 33., načelo legaliteta, kao pravo zagarantovano i pravo na pravnu sigurnost je povređeno od strane sudova u sve tri instance, zbog činjenice što je optuženi bio onemogućen da koristi svoja prava koja ima u krivičnom postupku a radi donošenja jedne pravilne presude.*

- *Svim ovim povredama ustavnih odredbi a zbog gore navedenih razloga, došlo je do povreda i Evropske Konvencije o Ljudskim pravima i slobodama, i to člana 6. Konvencije.*

18. Podnosilac zahteva se na kraju obraća Sudu sa zahtevom da *“proglasi nevažećom (poništi) presudu Osnovnog suda u Prizrenu P. br. 145/15 od 16.03.2017. godine, presudu Apelacionog suda Kosova PAKR. br. 248/17 od 12.06.2017. godine i Vrhovnog suda Kosova Pml. br. 247/2017 od 06.02.2018. godine.”*

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Sud prvo ispituje da li je podnosilac ispunio sve uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.
20. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7., člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

21. Sud, takođe, ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su dalje propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47. [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48. [Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49. [Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”

22. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana; da je iscrpeo pravna sredstva na raspolaganju; da je naveo akt javnog organa koji osporava pred Sudom i da je zahtev podneo blagovremeno.

23. Pored toga, Sud se poziva na pravilo 39. (2) [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koje predviđa:

„(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“

24. Sud smatra da se navodi podnosioca mogu svesti na:

(i) povrede člana 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP;

(ii) povrede članova 30. i 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP;

(iii) povrede člana 33. Ustava u vezi članom 6. EKLJP i

(iv) povrede članova 24., 32. i 54. Ustava.

(i) Što se tiče tvrdnji o povredama člana 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP

25. Sud primećuje da se podnosilac zahteva poziva na jednu određenu situaciju koja se desila u parničnom postupku i koju on povezuje sa povredom prava zagarantovanih članom 29. Ustava, a koji se odnosi na lišavanje slobode zbog počinjenog krivičnog dela.

26. U tom aspektu, Sud podseća da se shodno članu 29. [Pravo na slobodu i sigurnost] Ustava, *“Svakome (...) garantuje pravo na slobodu i sigurnost. Niko ne može biti lišen slobode izuzev zakonom propisanih slučajeva i na osnovu odluke nadležnog suda.“*

27. S tim u vezi, Sud podseća da je u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a, prema kojoj je opšta svrha člana 5. EKLJP da obezbedi da niko ne treba da bude lišen slobode na proizvoljan način (*Assanidze protiv Gruzije*, zahtev br. 71503/01, presuda od 8. aprila 2004. godine).

28. Sud primećuje da podnosilac zahteva obrazlaže da su redovni sudovi povredili član 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP, zato što nisu obezbedili lice mesta prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja u parničnom postupku. Prema tome, član 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP nije primenjiv u situaciji na koju se poziva podnosilac zahteva.

(ii) Što se tiče tvrdnji o povredi članova 30. i 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP

29. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva je imao mogućnost da ospori optužbe na svim stepenima redovnih sudova, što je i učinio, koristeći svoje pravo da predstavi svoju odbranu i pravo na redovno i vanredno pravno sredstvo. Pored toga, Sud smatra da je obrazloženje koje je pružio Vrhovni sud, odgovarajući na tvrdnje podnosioca zahteva, jasno i pravično.
30. Sud, analizirajući navode o kršenju članova 30. i 31. Ustava, primećuje da je podnosilac zahteva imao koristi od sprovođenja postupka na osnovu principa kontradiktornosti; da je bio u mogućnosti da tokom različitih faza postupka iznese argumente koje je smatrao relevantnim za svoj slučaj; da mu je data prilika da efikasno ospori argumente i dokaze predstavljene od strane tužioca; i da su svi argumenti koji su bili relevantni za rešavanje njegovog slučaja, saslušani i razmotreni od strane redovnih sudova; da su činjenični i pravni razlozi protiv osporenih presuda detaljno predstavljeni i da su, u skladu sa okolnostima slučaja, gledano u celosti, postupci bili pravični (vidi, na primer: slučaj ESLJP-a, *Garcia Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29; i, vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda br. KI42/16, podnosilac zahteva: *Valdet Sutaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2016. godine, stav 40).
31. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva u pogledu ocene dokaza i saslušanja svedoka, Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjenim od strane redovnih sudova, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
32. U ovom pogledu, Sud ponavlja da uslov "pravičnosti" garantovan članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije pokriva postupke kao celinu i da se pitanje da li je osoba dobila "pravično" suđenje razmatra kumulativnom analizom svih faza, a ne samo određenog incidenta ili proceduralne povrede; i da se na taj način, povreda na jednom nivou može rešiti u nekoj kasnijoj fazi (vidi, na primer: *Monnell i Morris protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br. 9562/81; 9818/82, presuda od 2. marta 1987. godine, stavovi 55-70).
33. Ustavni sud, takođe, ponavlja da ne deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, *García Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28. Vidi, takođe, slučaj Ustavnog suda br. KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
34. Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci pred redovnim sudovima, gledano u celini, bili sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi: *inter alia*, *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine).

35. Sud smatra da su postupci pred redovnim sudovima, uključujući i postupak pred Vrhovnim sudom, bili pravični i obrazloženi (vidi: *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).

36. U tom smislu, Sud smatra da je podnosiocu zahteva pružena potrebna mogućnost da iskoristi svoja prava da se brani u smislu članova 30. i 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije.

(iii) Što se tiče tvrdnji o povredi člana 33. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP

37. Sud primećuje da je podnosilac zahteva samo naveo i opisao sadržaj ustavnih odredbi koje garantuju načelo legaliteta i proporcionalnosti u krivičnim postupcima. Međutim, podnosilac zahteva nije jasno predstavio kako je princip legaliteta i proporcionalnosti povređen.

38. Sud takođe primećuje da je Apelacioni sud u presudi (PAKR. br. 248/17) od 12. juna 2017. godine detaljno obrazložio i zakonom potkrepio visinu izrečene zatvorske kazne.

39. U tom smislu, Sud ponavlja da nezadovoljstvo odlukom ili samo pominjanje članova i odredaba Ustava nije dovoljno da podnosilac zahteva pokrene tvrdnju o ustavnim povredama. Kada se tvrde ustavne povrede, podnosilac zahteva treba da iznese uverljive i nesporne argumente u prilog tvrdnjama kako bi zahtev bio osnovan (vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI198/13 podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. marta 2014. godine).

40. U tom smislu, podnosilac zahteva nije podneo nijedan uverljiv argument kako bi se utvrdilo da navodne povrede, pomenute u zahtevu, predstavljaju ustavnu povredu (vidi: *Vanek protiv Republike Slovačke*, ESLJP, rešenje o prihvatljivosti, br. 53363/99, od 31. maja 2005. godine), niti je precizirao kako navedeni članovi Ustava, EKLJP i UDLJP potkrepljuju njegovu tvrdnju na osnovu člana 113.7 Ustava i člana 48. Zakona.

(iv) Što se tiče tvrdnji o povredi članova 24., 32. i 54. Ustava

41. Što se tiče ostalih navoda podnosioca zahteva vezano za povredu prava i sloboda zagarantovanih članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, Sud te navode nalazi neosnovanim, iz razloga što podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.

42. Sud naglašava da je obaveza podnosioca zahteva da potkrepi svoje ustavne tvrdnje i podnese *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLJP (vidi slučaj Ustavnog suda br. KI19/14 i KI21/14, podnosioci zahteva: *Tafil Qorri i Mehdi Sylva*, od 5. decembra 2013. godine).

43. Dakle, zahtev podnosioca je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1 i 7 Ustava, i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 27. maja 2019 god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvetë Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi